FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. FEDERICO MANCINI

fremsat den 9. marts 1988 *

Høje Domstol.

1. Artikel 11, stk. 2, i tjenestemandsvedtægtens bilag VIII lyder således:

»Tjenestemanden, der efter fratræden af tjenesten hos en administration, en national eller international organisation eller en virksomhed, indtræder i Fællesskabernes tjeneste, kan ved sin fastansættelse foranledige betalt følgende beløb til Fællesskaberne:

— den aktuarmæssige modværdi af de pensionsrettigheder, han har erhvervet i administrationen, i den nationale eller internationale organisation eller virksomhed, eller

— en fastsat tilbagekøbsværdi, som denne administrations, organisations eller virksomheds pensionskasse skylder ham på tidspunktets for hans fratræden.«

I lignende tilfælde »fastsætter den institution, hvor tjenestemanden er ansat, under hensyntagen til den lønklasse, han er fastansat i, antallet af de pensionsgivende tjenesteår, den efter sin ordning godskriver ham for den tidligere tjenestes varighed, på grundlag af den aktuarmæssige modværdi eller den fastsatte tilbagekøbsværdi«.

2. I 1980 ansøgte Fernand Watgen, som er luxembourgsk statsborger og tjenestemand ved Europa-Parlamentet, Caisse de pension des employés privés (CPEP) i Luxembourg om at få overført den aktuarmæssige modværdi af de pensionsrettigheder, han hidtil havde optjent, til EF's pensionsordning. Han modtog imidlertid ikke noget svar på sin ansøgning de næste fire år, idet pensionskassen havde besluttet at afvente udfaldet af en tilsvarende retstvist mellem pensionskassen og en anden luxembourgsk tjenestemand ved Europa-Parlamentet (se Domstolens dom af 18. marts 1982 i den præjudicielle sag 212/81, CPEP mod Bodson, Sml. s. 1019, og den efterfølgende dom af 28. oktober 1982, som Luxembourgs Cour de cassation afsagde i hovedsagen). Da CPEP så endelig traf en afgørelse på grundlag af Watgen's ansøgning, var han ikke tilfreds med afgørelsen.

Pensionskassen imødekom ganske vist hans ansøgning om overførsel af pensionsretttighederne, men udregnede beløbet på grundlag af den fastsatte tilbagekøbsværdi, hvilket den fandt, den var forpligtet til efter artikel 18 i lov af 16. december 1963. Denne bestemmelse (som ændret ved lov af 14. marts 1979) lyder: »Når den pågældende udtræder af en bidragspligtig ordning i Luxembourg og indtræder i en pensionsordning ved en international organisation, ifølge hvilken der foretages tilbagekøb af de pensionsrettigheder, som er erhvervet under beskæftigelsesperioder forud for vedkommendes fastansættelse, overføres de bidrag, der er indbetalt til den luxembourgske pensionsordning, på vedkommendes begæring til pensionsordningen ved den internationale organisation, inkl. 4% rente pr. år fra den 31. december i hvert tilslutningsår«.

* Oversat fra italiensk.

Watgen anlagde straks sag mod pensionskassen ved Conseil arbitral des assurances sociales og da dennes afgørelse gik ham imod, ankede han til appelinstansen, Conseil supérieur. Denne har, »på grund af parternes modstridende opfattelse, som beror på den væsentlige forskel mellem EF-rettens principper og de principper, der er anerkendt i luxembourgsk ret«, i medfør af EØF-Traktatens artikel 177, stk. 3, forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

a) Er bestemmelserne i artikel 18, stk. 3, i lov af 16. december 1963 forenelige med den valgmulighed, EF's tjenestemænd har i henhold til artikel 11, stk. 2, i tjenestemandsvedtægtens bilag VIII?

b) Består denne valgmulighed, selv om den alternative mulighed, tjenestemanden vælger, ikke eksisterer i det nationale retssystem, der gælder for den pågældende sociale sikringsinstitution, eller den er uforenelig med de principper, som de luxembourgske pensionsordninger finansieres efter?

Der er i sagen afgivet skriftlige indlæg af parterne i hovedsagen, Kommissionen samt den britiske, luxembourgske og franske regering. Kun den franske regering har ikke deltaget i de mundtlige forhandlinger.

3. Lad mig straks fastslå, at det er overflødigt at omtale og gennemgå intervenienternes argumenter. Problemet i den foreliggende sag, som er, om EF's tjenestemænd efter artikel 11 i vedtægtesns bilag VIII har valgmulighed mellem de to overførselsmetoder, har Domstolen nemlig afgjort for nylig i dommen af 17. december 1987 i en sag (sag 315/85, Kommissionen mod Storhertugdømmet Luxembourg, Sml. s. 539), og hvori jeg fremsatte forslag til afgørelse. I stævningen i denne sag, som Kommissionen havde anlagt mod vores værtsland, Luxembourg, foreholdt den Storhertugdømmet at have tilsidesat sine forpligtelser efter tjenestemandsvedtægtens artikel 11, fordi socialovgivningen i Luxembourg (dvs. navnlig artikel 18 i lov af 16. december 1963) ikke giver de af EF's tjenestemænd, der tidligere har været ansat i den private sektor, mulighed for at vælge metoden med den aktuarmæssige modværdi.

Vedrørende dette klagepunkt bemærkede Domstolen i nævnte afgørelse, at der hverken i vedtægtsbestemmelsens ordlyd eller formål er grundlag for den opfattelse, »at den ene af de to beregningsmetoder har prioritet«. Formålet med artikel 11, stk. 2, er nemlig, som det hedder videre i dommen, »at gøre det muligt at skifte fra en national pensionsordning til EF's ordning ved anvendelse af en af de to beregningsmetoder, bestemmelsen nævner«. Følgelig »behøver medlemsstaterne... ikke at give tjenestemænd *valgmulighed* mellem overførsel af den aktuarmæssige modværdi og den fastsatte tilbagekøbsværdi« (jfr. dommens præmis 20 og 22, mine understregninger).

I samme dom fastslog Domstolen (i øvrigt uden at den luxembourgske regering havde fremlagt bevis herfor), at efter luxembourgsk lovgivning »kan de personer, der er

tilsluttet en bidragspligtig ordning, og som indtræder i en anden luxembourgsk pensionsordning, ikke overføre den aktuarmæssige modværdi«. Domstolen fandt det i denne forbindelse uden betydning i forhold til artikel 11, stk. 2, »at der ved beregningen af den tilbagekøbsværdi, som er fastsat i de nationale retsforskrifter, ikke tages hensyn til de bidrag, der er indbetalt af staten« (jfr. dommens præmis 25).

4. På grundlag af det anførte skal jeg således foreslå Domstolen, at de spørgsmål, der er forelagt den ved kendelse af 1. marts 1985 fra Conseil supérieur des assurances sociales i sagen Fernand Watgen mod Caisse de pension des employés privés i Luxembourg, besvares på følgende måde:

»Artikel 11, stk. 2, i bilag VIII i Vedtægten for Tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber har til formål at gøre det muligt at skifte fra en national pensionsordning til EF's ordning ved anvendelse af en af de to beregningsmetoder, bestemmelsen nævner, dvs. enten den aktuarmæssige modværdi eller den fastsatte tilbagekøbsværdi. Bestemmelsen skal endvidere fortolkes således, at den ikke medfører en forpligtelse for medlemsstaterne til at give deres statsborgere, som ansættes ved EF, valgmulighed mellem de to beregningsmetoder. Dette gælder, uanset om dette er foreskrevet i national ret eller ej.«